

Стрельников В. Ю.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри філософії і економіки освіти
Полтавської академії неперервної освіти імені М. В. Остроградського
strelnikov.poltava@gmail.com

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ДО УПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕНСИВНОГО ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Проблема підготовки вчителів до упровадження технологій інтенсивного електронного навчання актуальна у світлі пошуку закономірностей процесу проектування мети і змісту навчання, навчально-методичного, інформаційного і програмного забезпечення у закладах неперервної освіти. Це вимагає детального й ретельного проектування навчального процесу, що виводить цю проблему на одне з перших місць у теорії педагогіки і практиці діяльності закладів неперервної освіти. Установка на проектування означає перехід до інноваційного ставлення до упровадження технологій інтенсивного електронного навчання.

У попередніх дослідженнях нами розглядалися складники підготовки викладачів на курсах підвищення кваліфікації до впровадження системи електронного навчання [5, с. 254–256], особливості технології інтенсивного електронного навчання у вітчизняному і зарубіжному досвіді [4, с. 19–24], проектування вчителем інтерактивних технологій навчання на основі електронних освітніх ресурсів [6, с. 348–351], підготовка майбутніх викладачів до виконання функцій тьютора засобами електронного навчання [7, с. 78–80], проектування системи інтенсивного електронного навчання як умови забезпечення системної і фундаментальної підготовки фахівців у контексті інтеграції вищої освіти України до європейського освітнього простору [8, с. 127–135; 9, с. 175–178]. Також проблематика технологій інтенсивного електронного навчання розглядається вітчизняними дослідниками, зокрема, особливості підготовки майбутніх фахівців засобами електронних освітніх ресурсів [1, с. 366–372], сутність електронного навчання (e-learning) майбутніх фахівців [2, с. 198–251], розробляються програми курсів підвищення кваліфікації соціальних працівників, викладачів закладів вищої і фахової передвищої освіти «Технології інтенсивного електронного навчання» [3] та ін.

Аналіз сучасної психолого-педагогічної літератури показує, що проектування підготовки викладачів на курсах підвищення кваліфікації до впровадження системи електронного навчання як галузь наукових досліджень сьогодні переживає процес становлення, узагальнення емпіричних фактів. Тому завданням нашого дослідження стало формулювання вимог до знань учителя-проектанта.

Нами встановлено, що підготовка вчителів до упровадження технологій інтенсивного електронного навчання передбачає певне співвідношення й

інтеграцію традицій і новаторства, норми і творчості. З одного боку, високий професіоналізм проєктантів означає бездоганне знання апробованих методів і засобів своєї роботи, їх оптимальне використання, з іншого боку, має носити творчий характер, передбачаючи прагнення розвивати й удосконалювати як свій власний досвід у цій галузі, так і інтегрований досвід співтовариства педагогів, методистів і викладачів.

У професійній діяльності учителя упровадження технологій інтенсивного електронного навчання відіграє винятково важливу роль, адже воно обґрунтовує і водночас реалізує процеси впровадження теорії. Упровадження технологій інтенсивного електронного навчання потребує синтезу різноманітних знань (педагогічних, психологічних, історичних, філософських, медичних, соціологічних, екологічних, правових, технічних, інформаційних). Це викликане колосальною відповідальністю не лише за технологічну сторону упровадження технологій інтенсивного електронного навчання, а й за життя і психічний стан людей, що її реалізують.

Проєкт упровадження технологій інтенсивного електронного навчання може бути вироблений лише на підґрунті критичного аналізу раніше виконаних дій, діяльності та її продуктів. Він має спиратися на експериментально вивірену уяву, містити довершене дослідження реконструйованого об'єкта у тому вигляді, в якому він існує насправді і зорієнтований на впровадження в життя.

Таким чином, проєктування в діяльності педагога є складним, самостійним явищем, розуміння якого неможливе без звернення до його технічних і гуманітарних коренів, традицій і сучасних досягнень педагогіки, що у свою чергу визначає перспективи подальших досліджень.

Література

1. Корольок Р. І., Лебедик Л. В. Підготовка майбутніх фахівців засобами електронних освітніх ресурсів в умовах коледжу. *Збірник наукових статей магістрів. Факультет товарознавства, торгівлі та маркетингу. Факультет харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу*. Полтава : ПУЕТ, 2019. 425 с. С. 366–372. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/9153>

2. Лебедик Л. В. Електронне навчання (e-learning) майбутніх соціальних працівників. *Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. «Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти»*, 22-23 квіт. 2021 р. / за заг. ред. Пахомової Н. Г., Березан В. І.; ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2021. 396 с.

3. Лебедик Л. В. Програма курсів підвищення кваліфікації соціальних працівників, викладачів закладів вищої і фахової передвищої освіти «Технології інтенсивного електронного навчання». Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 43 с. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/18593>

4. Стрельніков В. Ю. Технологія інтенсивного електронного навчання : вітчизняний та зарубіжний досвід. *Педагогічні науки*. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. Вип. 66–67. С. 19–24. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/7513>

5. Стрельніков В. Ю. Підготовка викладачів на курсах підвищення кваліфікації до впровадження системи електронного навчання. *Інформаційні технології – 2017* : зб. тез IV Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців, 18 трав. 2017 р., м. Київ / відповід. за вип. : М. М. Астаф'єва, Д. М. Бодненко, В. П. Вембер, О. М. Глушак, О. С. Литвин, Н. П. Мазур. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. С. 254–256. URL : https://fitu.kubg.edu.ua/images/stories/Departments/kitmd/Informatsiini_tekhnolohii_2017_.pdf

6. Стрельніков В. Ю. Проєктування вчителем інтерактивних технологій навчання на

основі електронних освітніх ресурсів. *Фізико-математична освіта* : наук. журн. 2017. Вип. 4(14). С. 348–351. URL : <http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/publ/4-1-0-299>.

7. Стрельніков В. Ю. Підготовка майбутніх викладачів до виконання функцій тьютора засобами електронного навчання. *Інформаційні технології – 2020* : зб. тез VII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців, 21 трав. 2020 р., м. Київ / відповід. за вип.: М. М. Астаф'єва, Д. М. Бодненко, О. В. Бушиа, О. М. Глушак, Г. А. Кучаковська, О. С. Литвин, В. В. Прошкін, С. М. Шевченко. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. С. 78–80. URL : <https://zcit.kubg.edu.ua/index.php/journal>

8. Стрельніков В. Ю. Проектування системи інтенсивного електронного навчання як умови забезпечення системної і фундаментальної підготовки фахівців у контексті інтеграції вищої освіти України до європейського освітнього простору. *Вища освіта України*. 2009. Тематичний вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». Дод. 4, т. II (14). С. 127–135.

9. Стрельніков В. Ю. Підготовка кадрів державної служби у системі інтенсивного електронного навчання. *Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Полтава, 24 листоп. 2009 р.). Ч. II. Полтава : ПолтНТУ, 2009. 188 с. С. 175–178.

Стрийвус Н. Б.,

методист, в.о. завідувача відділу
організаційно-методичної
та інформаційно-видавничої
діяльності ТОКІПО
stryivus@gmail.com

РОЛЬ СУЧАСНОГО УЧИТЕЛЯ У ФОРМУВАННІ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Для всієї системи української освіти, як і для інших сфер життя суспільства, війна – це період найскладніших випробувань. Неминучими є кардинальні зміни в організації освітнього процесу, більш актуальними стають питання безпечного простору та освітнього середовища для перебування як учнів, так і вчителів. Передусім задля збереження здоров'я і життя всіх учасників освітнього процесу, а також з метою створення безпечного освітнього середовища й належних умов для навчання, саморозвитку та педагогічної діяльності в нових реаліях.

Освіта в умовах війни – це діяльність у режимі особливої відповідальності, працездатності, наполегливості, єдності, відкритості та підтримки.

Не дивлячись на складні умови воєнного стану, педагоги України тримають свій освітній фронт, продовжуючи працювати у важких умовах війни, формують унікальний педагогічний досвід, переосмислюють роль освіти, її ціннісні складники та беруть на себе новий рівень відповідальності.

Ключові слова: безпека, освітнє середовище, безпечне освітнє середовище.

Організація освітнього середовища забезпечується на рівні держави (закон України «Про освіту») [2]. Створення безпечних умов для учнів та працівників є першочерговим завданням засновників і керівників шкіл. Вимоги та рекомендації щодо облаштування безпечного укриття в закладі освіти